

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

01/01/2026

ע"א 42630-10-25 זילברג ואח' נ'

טורקדו בע"מ ואח'

מספר בקשה (رقم الطلب): **3**

טלפון מרכז מידע: *3852 077-2703333

www.court.gov.il

אישור על פתיחת בקשה

مُصادقة على تسجيل طلب

ניתן אישור כי ביום (تُصادق بهذا أنه في يوم) 01/01/2026, בשעה (بالساعة) 09:17 הוגשה בקשה מסוג (قُدّم طلب من نوع): מתן החלטה בקשה של מבקש 1 בקשה להצטרפות להליך כידיד בית המשפט בתיק (بقضية) ע"א 42630-10-25 זילברג ואח' נ' טורקדו בע"מ ואח'.

מספר הבקשה הוא (رقم الطلب هو): **3**.

שימת לבך כי לפי הדין, מסמך שהוגש לאחר השעה 17:00 נחשב כאילו הוגש ביום החול שלאחריו.

בהתאם לכך, לגבי מסמכים שהוגשו לאחר השעה 17:00 מופיעה באישור זה השעה 7:00 ביום החול שלאחר יום ההגשה ולא מועד ההגשה המקורית.

בכל פנייה לבית המשפט בנוגע לבקשה זו, יש לציין את מספר הבקשה.

كُلّ مراجعة للمحكمة المتعلقة في الطلب عليك أن تذكر رقم الطلب.

- 1 -

פסקי דין והחלטות מתפרסמים באתר הרשות השופטת, למעט אם הם אסורים בפרסום לפי הדין.

בעל דין בלתי מיוצג - מערכת בתי המשפט חוסכת לך זמן!

בוא לבצע את כל הפעולות ולהתעדכן בתיק בכל עת ובתנאי שבוצע רישום במערכת ההזדהות הממשלתית.

לפרטים ומידע, יש לסרוק את הקוד:

בבית המשפט המחוזי

ע"א 42630-10-25

בתל אביב-יפו

בפני כב' השופט יונה אטדגי

קבוע לדיון ביום 12/3/2026

בעניין:

לשכת המסחר, תל-אביב והמרכז, איגוד לשכות המסחר

א"ע 1207/99

ע"י היועץ המשפטי של לשכת המסחר, עו"ד שלומי לוי (מ.ר. 35846)

מרחוב החשמונאים 84 תל-אביב-יפו 6713203

טלפון: 03-5631010; פקס: 03-5619025

דוא"ל: shlomil@chamber.org.il

המבקשת להצטרף
כידיד בית משפט

1. עמית זילברג ת.ז. 035697580

2. לירון פרמינגר ת.ז. 032144263

שניהם על ידי ב"כ עוה"ד תום שנפ ו/או אחי ממשרד

שנפ שמילוביץ ושות' עורכי דין

מרחוב דרך העצמאות 40, יהוד-מונוסון

טלפון: 050-8550611; פקסימיליה: 077-5558781

דוא"ל: office@asso-law.com

המעוררים

- נ ג ד -

1. טורקדו בע"מ ח.פ. 515490167

2. זיו אימברג ת.ז. 28707545

שניהם ע"י ב"כ עוה"ד רותם דרויש

מרחוב מנחם בגין 156, תל-אביב יפו

טלפון: 03-3106000; פקסימיליה: 077-3129032

3. איתנים פיננסיים ש.ח. בע"מ ח.פ. 515638385

מרחוב החשמל 5, עפולה 1827105

4. **עדי שטרן ת.ז. 33754524**

ע"י ב"כ עורכי הדין קרין וינד ועוז פנחס ממושרד
קלעי, רוזן ושות', מרחוב מאז"ה 22א, תל-אביב יפו
טלפון: 03-9070770

5. **שמעון שטרית ת.ז. 36154896**

ע"י ב"כ עוה"ד דלית כסלו ספקטור
מרחוב ואדי סליב 30, חיפה
טלפון: 04-8491110

6. **יוסף חי כהן ת.ז. 301071262**

מרחוב חיבת ציון 2א, עפולה

המשיבים

בקשה להצטרפות להליך כ"ידיד בית המשפט"

לשכת המסחר תל-אביב והמרכז, איגוד לשכות המסחר (להלן: "המבקש" או "האיגוד"), הגוף המייצג המרכזי והגדול ביותר של מגזר המסחר והשירותים בישראל, מתכבד להגיש בקשה זו, באמצעות יועצה המשפטי הפנימי, להצטרף להליך דנא במעמד של "ידיד בית משפט".

ואלה נימוקי הבקשה:

א. פתח דבר

1. בקשה זו אינה עוסקת במחלוקת העובדתית הנקודתית שבין הצדדים או בנסיבותיה הפרטניות של התובענה המקורית, אלא בסוגיה נורמטיבית-עקרונית בעלת חשיבות עליונה למגזר העסקי בישראל ולשלטון החוק: **נחיצותה של פסיקת הוצאות משפט ריאליות, משמעותיות ומרתיעות במקרים של ניצול לרעה של מוסד התובענה הייצוגית.**
2. המבקש יטען כי פסק דינו של בית משפט קמא (כבוד השופט ליאור גלברד בת"צ 16780-06-23) מהווה אבן דרך חיונית בהתמודדות עם תופעת תביעות הסרק ובשרטוט הגבולות הנכונים למסגרת הגשת תובענות ייצוגיות. ביהמ"ש קמא מצא כי נפל פגם שורשי ומהותי בהתנהלות המערערים ("כשלים חמורים בייצוג"), ובהתאם לכך השית הוצאות.
3. לשיטת המבקש, אישור פסק הדין קמא והותרת ההוצאות על כנן חיוניים להגנה על המגזר העסקי, על החברים במבקשת, שנגדן מוגשות אולי הכי הרבה בקשות לאישור תובענה כתובענה ייצוגית במגזר העסקי, ועל המערכת השיפוטית מפני תובענות המוגשות בדרך של ניצול לרעה של המכשיר הדיוני. פסיקת הוצאות ריאלית בנסיבות כאלו היא "שסתום ביטחון" הכרחי המבטיח שרק תובענות המנוהלות בתום לב, במקצועיות ובאחריות יבואו בשערי בית המשפט, וכי מי שפועל בניגוד לחובותיו כמייצג יישא במחיר הכלכלי של מעשיו.

ב: זהות המבקש ומומחיותו הייחודית

4. לשכת המסחר תל אביב והמרכז היא אגודה עותמנית ותיקה שנוסדה בשנת 1919, ומהווה כיום את ארגון הגג הגדול, הוותיק והמשפיע ביותר המייצג את מרבית ענפי מגזר המסחר והשירותים בישראל. האיגוד מאגד תחתיו כ-5,000 חברות ועסקים באופן ישיר, ועשרות אלפי עסקים נוספים דרך חטיבות ענפיות, ארגונים ואיגודים מקצועיים המהווים את המנוע הכלכלי של מדינת ישראל.

5. המבקש אינו רק "ארגון מייצג" במובן המנהלי, אלא הוא מהווה צד פעיל, דומיננטי ובלתי נפרד מעיצוב הרגולציה, החקיקה והמדיניות המשפטית והכלכלית בישראל מזה עשורים. מומחיותו הייחודית והרב-תחומית של האיגוד באה לידי ביטוי בשורה של מאבקים אסטרטגיים בעלי השפעה מאקרו-כלכלית, המעניקים לו פרספקטיבה רחבה שיכולה לתרום רבות לסוגיות הקשורות לסכסוך ספציפי בין צדדים. להלן מספר דוגמאות למסגרת פעילויות המקרו של המבקש:

א. **מעורבות הדוקה בתיקון 16 לחוק תובענות ייצוגיות:** המבקש שימש ומשמש כגורם מקצועי, שמתתף בדיוני וועדת החוקה חוק ומשפט שדנו בתיקון הנרחב לחוק תובענות ייצוגיות, התיקון הרחב ביותר שהוצע מאז חקיקת החוק. האיגוד נטל חלק פעיל בדיונים ובפגישות עבודה עם הצוותים הבינמשרדיים שגיבשו את עמדתם בנוגע לשינויים והרפורמות הנחוצות בחוק, תוך שהוא מציג נתונים אמפיריים על הנזקים הנגרמים למשק כתוצאה מתביעות סרק וכשלים אחרים המחייבים תיקונים על מנת שרק תובענות אמיתיות, ראויות וחזקות יעברו את המסננת. עמדת האיגוד הייתה קריטית בגיבוש ההסדרים שנועדו למנוע ניצול לרעה של המכשיר הדיוני והבטחת פיקוח הדוק על שכר טרחה וגמול.

ב. **המאבק לשוויון בנטל המס והעתירה נגד הפטור ממע"מ:** המבקש מוביל את המאבק המשפטי והציבורי נגד העמקת האפלייה והגדלת הפטור ממע"מ על רכישות בחו"ל ("ייבוא אישי"), צו עליו חתם לאחרונה שר האוצר שהגדיל את הפטור ברכישות מקוונות מאתרי סחר בינ"ל מ-75 ל-150 דולר. האיגוד עתר לבג"צ בנושא זה והעתירה תלויה ועומדת. פעילות זו, המבקשת להשוות את תנאי התחרות בין הקמעונאות הישראלית לענקיות הסחר הבינלאומיות, מעידה על יכולתו לנהל הליכים מורכבים המשפיעים על הכנסות המדינה ועל עקרון השוויון בתחרות.

ג. **חוק "הרווחים הכלואים":** האיגוד היה גורם מניע ודומיננטי מאחורי ההסדרים המשפטיים והכלכליים בסוגיית ה"רווחים הכלואים" והוא שיזם מסלול חלופי לזה שביקשה המדינה לקבוע בחוק. במקום לשלם מס של 2% מדי שנה על כלל הרווחים הכלואים, פעל האיגוד להוסיף חלופה ולפיה ניתן תחת זאת למשוך מדי שנה 6% מהרווחים השנתיים על מנת להקל את הנטל על חבריו ועל המגזר העסקי כולו. המבקש פעל במישור הפרלמנטרי והמשפטי כדי לאפשר את שחרור הרווחים בתנאים המאזנים בין צורכי המדינה ליכולת הצמיחה של המגזר העסקי – מהלך אסטרטגי שהניב הכנסות של מיליארדי שקלים לקופת המדינה תוך שמירה על הדינמיות העסקית.

ד. **שינוי מדיניות כוח האדם – מכסות עובדים זרים למסחר ושירותים:** בהובלת המבקש, ולראשונה בתולדות המדינה, הוכרה נחיצותם של עובדים זרים גם למגזר המסחר והשירותים (מעבר לענפים המסורתיים). פריצת דרך זו, שהושגה לאחר מאבק ממושך ארוך שנים והגדלת המסגרת מ-6,400 עובדים תחילה ל-25,000 עובדים כיום (ועוד היד נטויה), היא הוכחה נוספת למעמדו של האיגוד כמי שמעצב את פני שוק התעסוקה והשירותים בישראל ודואג לשרידותם התפעולית של אלפי עסקים.

- ה. **התמודדות עם משברים לאומיים ובינלאומיים (החרם הטורקי):** עם הטלת החרם המסחרי מצד טורקיה, התייצב האיגוד בחזית ופעל מול רשויות המדינה ומשרד החוץ כדי למצוא פתרונות משפטיים ולוגיסטיים מיידיים למאות יבואנים שנתרו ללא מענה. פעילות זו ממחישה את תפקידו של האיגוד כ"קו הגנה" ראשון למגזר העסקי בעתות חירום לאומיות המאיימות על שרשרת האספקה הישראלית.
- ו. **שחקן פעיל ומוביל בתחום הארנונה והרגולציה המוניציפלית:** האיגוד מוביל מזה שנים מאבקים עקרוניים בבתי המשפט ובכנסת נגד העלאות ארנונה בלתי סבירות ושינויי סיווג שרירותיים של רשויות מקומיות. האיגוד נאבק לביטול נוסח הטייס האוטומטי של הארנונה, שיוצרת עיוותים והיא אחד הגורמים המרכזיים ליוקר המחיה במדינת ישראל.
- ז. אחד הנושאים המרכזיים שהאיגוד עוסק בהם לאורך השנים הוא תובענות הסרק. חברי האיגוד מצולקים מתובענות, שחלקן הגדול היה נפתר בעבר במסגרת שיחה עם מחלקת שירות לקוחות והיום עובר בכינון ובמסלול ישיר לבית המשפט. בעיה מרכזית, שחובה להתמודד איתה היא הידיעה, הן של התובעים הייצוגיים והן של הנתבעים שזול יותר להתפשר מאשר לנהל את ההליך עד תומו גם כשהתביעה "חלשה" וגם כשאין בה בסיס כלל. זהו פתח לניצול לרעה שחובה לסגור. פעילות זו כתוצאה מהקשר עם השטח והעסקים הרבים החברים באיגוד מעניקים לאיגוד, שהיה שותף גם לחקיקת חוק תובענות ייצוגיות שהחליף את תקנה 29 לתקנות סדר הדין הישנות, עומק והבנה עמוקה יסודיים בתחום. האיגוד בעל תובנות גם באשר לכיצד משפיעה תובענה ייצוגית על שרירותם של עסקים קטנים ובינוניים, שהם הרבה יותר פגיעים לתובענה כזו מאשר עסקים גדולים.
- ח. **תשתית עובדתית:** לרשות האיגוד עומד אגף כלכלה מהמובילים בישראל, המרכז נתונים שוטפים על נטל הליטיגציה והרגולציה במגזר השירותים ועל הבעיות הייחודיות בהן נתקל עסק מיידי עם הגשת תובענה כזו, שאינה קשורה רק להליך המשפטי, אלא גם לפעילות העסקית, ליחסים עם הבנקים ועוד. נתונים אלו מהווים תשתית עובדתית קריטית שאינה מצויה בידי בעלי הדין הרגילים. ידע מוסדי זה הוא ה"ערך המוסף" האמיתי שהאיגוד מבקש להביא לפתחו של בית המשפט הנכבד.
6. המבקש יטען כי ניסיונו המצטבר בכל המישורים הנ"ל הופך אותו ל"קול הציבורי" מובהק המביא את קולם של עסקים בענפי המסחר והשירותים, הענפים שמעסיקים הכי הרבה עובדים במשק, ובהם הכמות הגדולה ביותר של עסקים קטנים ובינוניים. צירופו של המבקש להליך אינו רק מוצדק משפטית, אלא הכרחי כדי להבטיח שהכרעת בית המשפט בערעור זה תישען על הבנה מעמיקה של השלכותיה על המציאות הכלכלית בישראל ועל האיזון הנדרש בין זכויות תובעים לשרידות המגזר העסקי והכל על מנת לטייב, לדייק ולהשביח את התחום של התובענות הייצוגיות בישראל. כולנו צרכנים, כולנו מבינים בנחיצות ובחשיבות חוק תובענות ייצוגיות. אנחנו כאן כדי לומר שהחוק מנוצל לרעה וחורג משמעותית מהתכליות המרכזיות שלו.

ג: התשתית המשפטית לצירוף המבקש כ"ידיד בית משפט"

7. המבקש יטען כי הצורך בצירוף המבקש נובע רק מאינטרס צר של חבריו המאוגדים תחתיו, אלא מחובתו הכללית והיסודית של בית המשפט להבטיח כי הכרעתו בערעור זה – המעצבת נורמות התנהגות עתידיות – תישען על תמונה מערכתית, רב-ממדית ומאוזנת. התשתית המשפטית לצירופו של המבקש כידיד בית משפט (Amicus Curiae) מעוגנת בשלושה נדבכים מרכזיים ומוצקים בפסיקת בית המשפט העליון, המשתלבים לכדי רציונל משפטי אחוד המצדיק, ואף מחייב, את שמיעת קולו של האיגוד:

8. **הנדבך הראשון**: הסמכות, הערך המוסף והדמוקרטיזציה של ההליך (הלכת קוזלי):

על פי ההלכה המושרשת שנקבעה במ"ח 7929/96 קוזלי נ' מדינת ישראל פ"ד נג(1), 529, המבחן המכריע לצירוף "ידיד בית משפט" הוא התרומה הפוטנציאלית של הגוף המבקש לבירור הסוגיה הנדונה בתיק. בית המשפט העליון קבע כי יש לאפשר הצטרפות של גוף המייצג אינטרס ציבורי רלוונטי, מקום שבו יש בכך כדי להוסיף זווית ראייה ייחודית, ניסיון מקצועי מצטבר או מומחיות ספציפית שאינה מצויה בהכרח בידי הצדדים הישירים המתדיינים.

א. המבקש יטען כי בתחום התובענות הייצוגיות, המאופייין מטבעו בפערי מידע מובנים ובהשלכות רחב אסטרטגיות על המשק הישראלי כולו, קולו של האיגוד הוא חיוני מאין כמוהו. בעוד שבעלי הדין הישירים (המערערים והמשיבים) ממוקדים, מטבע הדברים, בנסיבות העובדתיות הנקודתיות ובתוצאה האופרטיבית המיידית של התיק הפרטני, האיגוד מביא עמו פרספקטיבה "פנורמית" ומערכתית.

ב. נוכחותו של האיגוד תאפשר לבית המשפט לבחון את הסוגייה ממעוף הציפור: כיצד הכרעה עקרונית בנושא פסיקת הוצאות משפט תשפיע על "עקומת התמריצים" הכלכלית של אלפי תביעות עתידיות המוגשות נגד עסקים קטנים וגדולים כאחד. המבקש יטען כי ללא עמדת האיגוד, המביאה לידי ביטוי את ניסיונו בתיקוני חקיקה ובמאבקים רגולטוריים, קיים חשש כבד כי בית המשפט יכריע בסוגיה נורמטיבית-חברתית רגישה "בוואקום" עובדתי. שמיעת האיגוד היא ערובה לכך שהאינטרס הציבורי של כלל המגזר העסקי בדגש על ענפי המסחר והשירותים לא ייזנח אל מול טיעונים המתמקדים בנסיבות המקרה הפרטני בלבד.

9. **הנדבך השני**: מניעת ניצול לרעה והגנה על טוהר המכשיר הייצוגי (הלכת מרקיס):

בע"א 8114/14 מרקיס מוצרי אלומיניום בע"מ נ' סאסי, יש התייחסות ברורה של בית המשפט הנכבד לתופעה של תובענות ייצוגיות בלתי ראויות ולהכרח להציב גבולות להסתלקויות מתוגמלות, כדי שלא יהפכו לתמריץ להגשת הליכים חלשים, או מופרכים.

א. המבקש יטען כי כשם שהלכת מרקיס תיחמה את גבולות נושא ההסלקות המתוגמלת בראייה מערכתית רחבה, גם כאן, עומדת סוגיית רוחב בתחום התובענות הייצוגיות, הטלת הוצאות שהיא שסתום ביטחון נוסף, הרתעתי ואפקטיבי שמחזיר את האיזון הראוי לחוק ומשרטט את גבולות המותר והאסור בעצם הגשת תובענה ייצוגית. זה בדיוק המקום של בית המשפט הנכבד לקבוע: עד כאן.

ב. הממצאים הקשים והמפורטים של בית משפט קמא בדבר "כשלים חמורים בייצוג" – מחייבים מענה הרתעתי ברור וחסר פשרות. האיגוד יטען כי השתת הוצאות משמעותיות הן הדרך היחידה להבטיח שמייצגים פוטנציאליים יפנימו כי ניצול לרעה של המכשיר הייצוגי אינו מהווה "הימור ללא סיכון" (Free option), אלא פעולה הנושאת בצידה מחיר כלכלי כבד ומוחשי. רק הצגת עמדה מערכתית מקיפה, כפי שמבקש האיגוד להביא, תמחיש לבית המשפט מדוע יש להותיר את קביעות בית משפט קמא על כנן. אחרת מדובר ב-"פרס" להתנהלות פסולה ומתן "אור ירוק" להמשך תופעת התביעות המזיקות שאינן משרתות איש מלבד את מגישהן.

10. **הנדבך השלישי**: הצדקת הצירוף בשלב הערעור לצורך הכרעה נורמטיבית:

א. סמכותם של בתי המשפט, ובפרט בית המשפט הנכבד בשבתו כערכאת ערעור, לצרף גורם חיצוני להליך במעמד של "ידיד בית המשפט" (Amicus Curiae), הוכרה כחלק מסמכותו הטבעה של בית המשפט לעצב את סדרי הדין באופן שיבטיח את עשיית הצדק ואת פריסת היריעה המשפטית במלואה.

- ב. יסודותיו של מוסד זה וניתובו אל המשפט הישראלי הונחו בהחלטת הנשיא א' ברק במ"ח 7929/96 קוזלי נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(1) 1 (1996). שם נקבע, כי בית המשפט רשאי לצרף גורם שאינו צד ישיר לסכסוך, ככל שצירופו עשוי לתרום לדיון, להוסיף מומחיות ייחודית או לייצג אינטרס ציבורי רחב שאינו מקבל ביטוי מלא על ידי בעלי הדין הקיימים.
- ג. הלכה זו הורחבה ובוצרה בע"פ 111/99 שוורץ נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(2) 241 (2000), שם הבהיר בית המשפט כי מוסד ה"ידיד" תל גם בשלב הערעור. בית המשפט הדגיש כי בבואו לשקול בקשת הצטרפות, עליו לאזן בין היעילות הדיונית לבין התרומה הפוטנציאלית של הידיד לגיבוש ההלכה המשפטית, תוך מתן משקל למומחיות הגוף המבקש ולפרספקטיבה הציבורית שהוא מביא עמו.
- ד. יישום עקרונות אלו בערעורים מנהליים ואזרחיים קיבל ביטוי מובהק ועדכני בע"מ 7659/22 רובינשטיין נ' קוניק (פורסם בנוב, 21.12.2023). בפרשה זו נעתר בית המשפט לבקשת הצטרפות של גוף ציבורי-מייצג (מרכז השלטון המקומי) בשלב הערעור, מתוך הכרה בכך שלתוצאות ההליך השלכות רחב החורגות מעניינם הצר של הצדדים הישירים.

- המבקש יטען, כי יישום אמות המידה האמורות על נסיבות הערעור דנן, שעניינו גובה ההוצאות המוטלות על מייצגים בתובענות ייצוגיות, מוביל למסקנה כי צירופו של איגוד לשכות המסחר נחוץ לשם קבלת הכרעה משפטית שלמה ומאוזנת.
- **מומחיות ייחודית ופרספקטיבה רוחבית:** למבקש, כארגון הגג של מרבית ענפי המסחר והשירותים בישראל, קיימת הבנה מעמיקה וייחודית באשר להשלכות הרוחב הכלכליות של פסיקת הוצאות בתחום הייצוגי. בעוד שבעלי הדין מתמקדים, מטבע הדברים, בנסיבותיו הקונקרטיים של התיק, בידי המבקש לספק לבית המשפט את "תמונת המאקרו" ואת ניתוח מערך התמריצים הפועל על שחקנים בשוק התובענות הייצוגיות.
- **סוגיה בעלת השלכות ציבוריות:** שאלת גובה ההוצאות המוטלות על מייצגים אינה שאלה טכנית או פרוצדורלית בלבד; היא מהווה כלי מרכזי בעיצוב מדיניות משפטית. פסיקת ההוצאות היא הבלם והמאזן שנועד למנוע הגשת תביעות סרק וניצול לרעה של ההליך הייצוגי, ומנגד – להבטיח את קיומו של מנגנון אכיפה אזרחי יעיל.
- ה. איגוד לשכות המסחר, המייצג אלפי עסקים החשופים באופן יומיומי לסיכונים ליטיגציה ייצוגית, הוא גורם מתאים להציג בפני בית המשפט את החשיבות שבקביעת אמות מידה ברורות והרתעתיות במקרים המתאימים. עמדתו תסייע לבית המשפט בגיבוש הלכה מאוזנת התואמת את תכליות חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006.
- ו. לסיכום, בדומה לצירופו של מרכז השלטון המקומי בעניין רובינשטיין דלעיל, גם כאן מדובר בגוף ציבורי-מייצג שבידו לספק "ערך מוסף" משמעותי לדיון המשפטי. צירופו לא יסרב את ההליך, אלא יבטיח כי התשתית הנורמטיבית שתונח בפני בית המשפט תהיה רחבה, מקצועית ומקיפה.

ד: ניתוח מערכתי – תופעת תביעות הסרק והשלכותיהן על המגזר העסקי

11. המבקש יטען כי המקרה דנא אינו אירוע מבודד, אלא הוא סימפטום של תופעה רחבה ומדאיגה השוטפת את בתי המשפט בשנים האחרונות: הגשת תובענות ייצוגיות "מעתיקניות", המבוססות על בדיקה שטחית, רשלנות מקצועית בניהול ההליך, ולעיתים אף חוסר תום לב מובהק, הכל מתוך תקווה להשיג פשרה מהירה שתניב שכר טרחה למייצגים מבלי להביא תועלת ממשית לקבוצה או לציבור.
12. הנזק הכלכלי לעסקים קטנים ובינוניים (SMEs):

המבקש, כמייצגם של עשרות אלפי עסקים קטנים ובינוניים, יבקש להאיר את עיני בית המשפט לנוק הכלכלי האדיר שנגרם לעסק קטן מעצם הגשת תובענה ייצוגית נגדו, גם אם זו מסתיימת בדחייה או בהסתלקות:

- א. **עלויות הגנה ישירות:** עסק קטן נדרש להשקיע עשרות אלפי שקלים בשכר טרחה של עורכי דין מומחים בתחום הייצוגי כבר בשלב המקדמי, סכומים שאינם עומדים ביחס ישר למחזור הפעילות שלו.
- ב. **אובדן תשומות ניהוליות:** ניהול הגנה מפני ייצוגית שואב את המשאב היקר ביותר של בעל העסק – זמן הניהול. במקום להתמקד בצמיחה, שירות לקוחות וחדשנות, בעל העסק נאלץ להקדיש חודשים לאיסוף נתונים, פגישות משפטיות והתגוננות מפני טענות סרק.
- ג. **פגיעה במוניטין ובאשראי:** הגשת תובענה בסכומים דמיוניים (כפי שקורה לעיתים קרובות בתביעות סרק) משתקפת בדו"חות הכספיים, עלולה לפגוע בדירוג האשראי של העסק מול המערכת הבנקאית, ויוצרת "כתם" שיוקו שקשה להסירו גם לאחר שהתביעה נדחת.

13. הוצאות המשפט כ"בלם זעזועים" חברתי וכלכלי:

המבקש יטען כי פסיקת הוצאות ריאלית, כפי שבוצעה בבית משפט קמא, היא הכלי היחיד בארסנל השיפוטי המסוגל לאזן את "חוסר הסימטריה" המובנה בהליך הייצוגי.

- א. במצב הקיים, למייצג המגיש תביעת סרק יש "אופציה בחינם" (Free Option) – אם יצליח, יזכה בשכר טרחה; אם ייכשל, הוא לא נושא בעלויות המשיב או המערכת. חוסר סימטריה זה מעודד הגשת תביעות "הימורי פשרה" (Strike Suits).
- ב. האיגוד יטען כי רק כאשר המייצג יידע שניהול הליך רשלני, תוך "כשלים חמורים בייצוג" כפי שנמצאו כאן, יגרור הוצאות משמעותיות לאוצר המדינה, הוא יבצע את "בדיקת הנאותות" הנדרשת לפני פנייה לערכאות. זהו אינטרס ציבורי מהמעלה הראשונה – להבטיח שהתובענה הייצוגית תישען על תמריצי אמת.

ה: מענה לטיעונים צפויים – דוקטרינת "האחריות המקצועית" אל מול זכות הגישה לערכאות

14. המבקש יטען כי יש לדחות מכל וכל טיעונים המבקשים להיתלות ב"זכות הגישה לערכאות" או ב"חשש מפני אפקט צינון" (Chilling Effect) כחומת מגן, המעניקה חסינות מפני פסיקת הוצאות ריאלית. המבקש יציג לבית המשפט עמדה המבהירה כי הגנה על מוסד התובענה הייצוגית מחייבת דווקא את החמרת הפיקוח השיפוטי על איכות הייצוג, וכי זכות הגישה לערכאות אינה כוללת בחובה את ה"זכות" להגשת הליכי סרק רשלניים.

15. הבחנה נורמטיבית בין "סיכון משפטי" לבין "רשלנות מקצועית":

המבקש יטען כי קיים הבדל תחומי, מוסרי ומשפטי, בין תובענה ייצוגית שהוגשה בתום לב אך נדחתה בשל מחלוקת משפטית לגיטימית או פרשנות חדשנית, לבין מקרה כגון זה שלפנינו, שבו קבע בית המשפט קמא פוזיטיבית כי נפלו "כשלים חמורים בייצוג".

- א. בעוד שבמקרה הראשון יש להיזהר מפסיקת הוצאות שעלולה להרתיע תובעים ראויים ("אפקט הצינון"), הרי שבמקרה השני – בו המייצג פעל בניגוד לחובות האמון והזהירות הבסיסיות שלו – פסיקת הוצאות ריאלית היא הכרח בל יגונה. זכות הגישה לערכאות היא זכות יסוד קונסטיטוציונית, אך היא אינה זכות אבסולוטית המקנה

פטור מאחריות לנזקים הנגרמים לצד שכנגד ולקופה הציבורית. המבקש יטען כי מייצג שנוטל על עצמו את הכוח האדיר הגלום בייצוג קבוצה, חייב להבין כי כוח זה מלווה באחריות (Accountability). רשלנות מקצועית בניהול הליך ייצוגי אינה "טעות לגיטימית" – היא מחדל המצדיק שיפוי מלא של הניזוקים ממנו.

16. דוקטרינת "אפקט הצינון ההפוך" והגנה על הקניין:

אל מול טענת ה"צינון", מציב האיגוד את "אפקט הצינון ההפוך" (Reverse Chilling Effect): המצב הפסול שבו עסקים ישרים נמנעים מניהול הגנה ראויה או בוחרים לשלם "דמי הסתלקות" מתוגמלים רק כדי להימנע מעלויות הליטיגציה האסטרטגיות הכרוכות בהתגוננות.

א. המבקש יטען כי אי-פסיקת הוצאות במקרים של כשל חמור בייצוג מעבירה מסר הרסני לשוק הליטיגציה, ולפיו המערכת המשפטית משלימה עם הגשת תביעות בשיטת "מצליח". ללא פסיקת הוצאות ריאלית, הנתבעים נמצאים במצב של "Lose-Lose": גם אם ינצחו בהליך ויוכיחו כי התביעה הייתה חסרת בסיס, הם יישארו בתסרון כיס אדיר בשל עלויות ההגנה. זהו עיוות דין משווע הפוגע בזכות הקניין של הנתבעים ובאמון הציבור והמגזר העסקי במוסד התובענות הייצוגיות והן ביכולתן של בית המשפט לעשות צדק חלוקתי ודיוני.

17. הוצאות ריאליות ככלי לאכיפת חובת הנאמנות של המייצג:

המבקש יטען כי חוק תובענות ייצוגיות הפקיד בידי המייצג תפקיד של "נאמן הציבור". מעמד זה מטיל עליו סטנדרט זהירות גבוה בהרבה מזה של עורך דין בליטיגציה רגילה.

א. כאשר מייצג כושל בתפקידו, הוא אינו רק מפסיד בתיק – הוא מועל בתפקידו הציבורי. פסיקת הוצאות משמעותיות לאוצר המדינה (בגין בזבוז זמן שיפוטי יקר) והוצאות ריאליות לנתבעים (שנגררו להליך שלא היו אמורים להיגרר אליו) היא דרכה של החברה להבהיר כי המשאב השיפוטי המוגבל אינו הפקר ואינו מיועד לשמש זירה לניסויים משפטיים רשלניים. האיגוד יטען כי יש לאמץ את הגישה המבוטאת בפסק הדין קמא כנורמה רוחבית ומחייבת: ככל שהכשל המקצועי בייצוג הוא שורשי ועמוק יותר, כך על ההוצאות להיות גבוהות יותר, במטרה "לנקות" את תחום התובענות הייצוגיות ממייצגים שאינם עומדים בסטנדרט הנדרש.

18. הפגיעה האנושה בנתבעים – חובת השיפוי המלא:

המבקש יבקש להדגיש בפני בית המשפט כי מאחורי כל בקשה לאישור תובענה ייצוגית עומד נתבע (או קבוצת נתבעים) שאולץ, בעל כורחו, להפעיל מערכי הגנה יקרים, לשכור שירותי מומחים ולהקדיש אלפי שעות עבודה של דרגי הנהלה בכירים.

א. צמצום ההוצאות שנפסקו לחובת המערערים פירושו, הלכה למעשה, העברת הנטל הכלכלי של מחדלי המערערים אל כתפי המשיבים. אין כל רציונל משפטי או כלכלי המצדיק שנתבע יסבסד מכיסו התנהלות רשלנית של תובע. המבקש יטען כי בנסיבות של "כשלים חמורים", חובתו של בית המשפט היא להורות על שיפוי ריאלי ומלא של הוצאות ההגנה, שכן כל תוצאה אחרת מהווה פגיעה בלתי מידתית בנתבע ומתן פרס למערערים על ניהול הליך פגום.

19. סיכום הטיעון המערכתי:

המבקש יחתום פרק זה בטענה כי השארת פסק הדין קמא על כנו, על כלל רכיבי ההוצאות שבו (הן לטובת המשיבים והן לטובת המדינה), היא צורך שעה אסטרטגי. היא מהווה הצהרה נורמטיבית חיונית כי המערכת המשפטית בישראל אינה מאפשרת ניצול לרעה של הליכה, וכי היא מחויבת להגנה על המגזר העסקי מפני ניצול לרעה חמור וחסר בסיס של הוראות חוק.

1: סיכום, סעדים והצהרה

20. המבקש יטען לסיכום כי הוא עומד בכל תנאי הפסיקה לצירופו כ"ידיד בית משפט": הוא בעל מומחיות ייחודית ורב-שנתית, הוא מייצג אינטרס ציבורי רחב של עשרות אלפי עסקים המהווים את עמוד השדרה של המשק, והוא מביא עמו "ערך מוסף" בדמות ניתוח מערכתי מעמיק אשר אינו מצוי בידי הצדדים הישירים להליך.

21. המבקש יטען כי קולו של המגזר העסקי ובפרט של ענפי המסחר והשירותים שסובלים שנים מנטל תובענות ייצוגיות לא ראויות חייב להישמע בערעור זה, שכן הכרעת בית המשפט הנורמטיבית תעצב את פני עולם התובענות הייצוגיות בישראל לשנים הבאות. מניעת מצב של "הימור ללא סיכון" מצד מייצגים רשלניים היא הדרך היחידה להבטיח מערכת משפט יעילה, הוגנת וצודקת.

22. הצהרה והתחייבות ליעילות הדיון:

המבקש מצהיר בזאת כי הבקשה הנוכחית מהווה את עמדתו המלאה והממצה בסוגיות העומדות לפתחו של בית משפט נכבד זה. המבקש אינו מבקש להגיש נתונים עובדתיים נוספים או ראיות חדשות מעבר לאמור בבקשה זו, ואין בכוונתו להוסיף ולהכביד על בית המשפט או על בעלי הדין בהגשת כתבי טענות נוספים. המבקש מצהיר כי הוא מסתמך על התשתית המשפטית והעובדתית הקיימת בתיק ועל נתונים מוסדיים-מערכתיים בלבד.

23. סעדים מבוקשים:

אשר על כן, ובהתבסס על כל הנימוקים כבדי המשקל שפורטו לאורך בקשה זו, מתבקש בית המשפט הנכבד להורות כדלקמן:

- א. להתיר ללשכת המסחר תל-אביב והמרכז, איגוד לשכות המסחר להצטרף להליך דנא במעמד של "ידיד בית משפט".
- ב. לקבוע כי הטיעונים המפורטים במסגרת בקשה זו ייחשבו כעמדתו הכתובה והמלאה של האיגוד בערעור (ללא צורך בהגשת כתבי טענות נוספים).
- ג. לאפשר לנציג המבקש להשמיע טיעון משלים וקצר בעל-פה במסגרת הדיון הקבוע בערעור.

מן הדין והצדק להיעתר לבקשה.

היום, 1/1/2026

שלומי לוי

שלומי לוי, עו"ד

היועץ המשפטי של המבקשת